Dosarul nr. 21r-148/24 Judecătoria Orhei, sediul Central
1-23062965-02-21r-15012024 Judecător: Veaceslav Caragia

D E C I Z I E

16 aprilie 2024 mun. Chişinău
Colegiul penal al Curţii de Apel Chişinău,
în componenţa:
Preşedintele şedinţei, judecător Cecan Silvia
Judecătorii Brînza Liubovi și Palanciuc Ecaterina

a judecat, fără participarea părților, în ordine de recurs, recursul avocatului, Boris Bulbuc, în interesele condamnatului, Romașcu Mihail, declarat împotriva încheierii judecătoriei Orhei, sediul Central din 20 decembrie 2023, privind aplicarea Legii nr. 243 din 24.12.2021, în vigoare 31.12.2021, privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

Instanța de fond: 03.05.2023 – 20.12.2023;

Instanța de recurs: 15.01.2024 – 16.04.2024.

Procedura de înștiințare a părților a fost legal executată.

Verificând legalitatea încheierii atacate, pe baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate în recurs,

A C O N S T A T A T :

La 03 mai 2023, în cadrul Judecătoriei Orhei, sediul Central, a parvenit spre examinare, cererea condamnatului, Romașcu Mihai, privind aplicarea prevederilor Legii 243/2021, cu privire la amnistie, în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

Prin încheierea judecătoriei Orhei, sediul Central din 20 decembrie 2023, a fost respinsă cererea înaintată de condamnatul, Romașcu Mihai, privind aplicarea Legii nr. 243 din 24.12.2021, în vigoare 31.12.2021, privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, ca fiind neîntemeiată.

Nefiind de acord cu încheierea primei instanțe avocatul, Boris Bulbuc, în interesele condamnatului, Romașcu Mihail, a înaintat cerere de recurs, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a încheierii rejudecarea cauzei cu

pronunțarea unei noi hotărâri prin care cererea condamnatului să fie admisă pe motiv că condamnatul nu are sancțiuni, se supune regimului de detenție.

Respectând art.447 alin. alin. (1),(2) Cod de procedură penală, cît și principiul contradictorialității, instanța de recurs a fixat data examinării recursului şi a dispus să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței, însă până la data examinării recursului, în adresa instanței de recurs nu a fost depusă vreo referință asupra recursului declarat.

Examinând materialele dosarului în raport cu argumentele din recurs, raportând circumstanțele de fapt a cauzei la prevederile legii care aplicabile speței, Colegiul penal ajunge la concluzie că recursul nu este întemeiat și urmează a fi respins ca fiind nefondat, cu menținerea încheierii primei instanțe, ca fiind legală și întemeiată, din următoarele considerente.

Conform art. 449 alin.(l), pct.1), lit.a) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat.

În conformitate cu prevederile art. 469 alin. (1) pct. 15) Cod de procedură penală, la executarea pedepsei, instanţa de judecată soluţionează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărâri, şi anume: liberarea de pedeapsă în temeiul actului amnistiei sau stingerea executării pedepsei (art. 295 din Codul de executare).

Art. 471 alin.(1), (2) Cod de procedură penală; stabilește că, ” (1) Chestiunile specificate la art.469 alin.(1) pct.5), 11) şi 14) se soluţionează de către judecătorii instanţei de drept comun, iar chestiunile prevăzute la celelalte puncte din art.469 alin.(1) se soluţionează de către judecătorul de instrucţie la demersul instituţiei care pune în executare pedeapsa, la cererea condamnatului sau a apărătorului acestuia ori, după caz, la demersul procurorului care exercită supravegherea organului sau instituţiei care pune în executare pedeapsa. … (2) Temei pentru examinarea chestiunilor prevăzute la art.469 alin.(1) pct.1), 2), 4)–7), 11), 12), 14)-16) şi 18) poate servi şi cererea condamnatului…”

Potrivit materialelor cauzei, se constată că, potrivit procesului-verbal de reținere din 20.05.2020, Romașcu Mihail a fost reținut de facto la 20.05.2020, ora 09:50.

Prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Fălești din 07.09.2020, Romașcu Mihai a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 171^1 alin.(3) lit. b) și f), art. 171^1 alin.(3) lit. b) și f) și art. 217 alin. (2) din Codul penal cu aplicarea unei pedepse, prin prisma art. 84 Cod penal, de 5 ani și 2 luni închisoare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita activități care împiedică gestionarea substanțelor narcotice, pe un termen de 4 ani. Termenul executării pedepsei închisorii urmînd a fi calculat din 07.09.2020, cu includerea în acest termen a termenului aflării în stare de arest

preventiv de la 20.05.2020, ora 09:50 până la 07.09.2020. După executarea reală de către Romașcu Mihai a 2 ani și 7 luni din termenul pedepsei închisorii aplicat prin prezenta sentință, se suspendă condiționat în temeiul art. 90/1 CP, executarea de către el a celeilalte părți a termenului pedepsei de 2 ani și 7 luni, pe un termen de 3 ani, cu obligarea de a nu-și schimba domiciliul/sau reședința fără acordul organului de probațiune.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 17.11.2020, a fost casată parțial sentința Judecătoriei Bălți, sediul Fălești din 07.09.2020, în latura pedepsei, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărîre în această parte, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, excluzând prevederile art. 90/1 CP în privința lui Romașcu Mihai.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 30.09.2021, s-a admis cererea condamnatului, Romașcu Mihai, împotriva administraţiei instituţiei penitenciare, Penitenciarul nr. 11 Bălți, referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale. S-a constatat faptul că, condamnatul, Romașcu Mihai, născut la *****, a fost deţinut în perioada: 01.06.2020 – 21.12.2020, pe parcursul a 203 zile în Penitenciarul nr. 11 – Bălți, în condiţii contrare prevederilor art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului si a libertăţilor fundamentale. S-a redus pedeapsa condamnatului, Romașcu Mihai, născut la *****, pentru perioada totală de 98 zile, în care s-a aflat în detenţie provizorie în Penitenciarul nr. 11 - Bălți, cu calcularea a 1 zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv. Termenul pedepsei definitive stabilite lui Romașcu Mihai, născut la *****, se reduce cu 98 (nouăzeci și opt) zile. S-a redus pedeapsa condamnatului Romașcu Mihai, născut la *****, pentru perioada totală de 105 zile, în care s-a aflat în detenţie cu statut de condamnat în Penitenciarele nr. 11 – Bălți, cu calcularea a 2 zile de reduceri pentru 10 zile de detenţie. Termenul pedepsei definitive stabilite lui Romașcu Mihai, născut la *****, se reduce cu 20 (douăzeci) zile. Se reduce termenul pedepsei definitive a condamnatului, Romașcu Mihai, născut la *****, stabilită prin decizia Curții de Apel Bălți din 17.11.2020, în total 118 (una suta optsprezece) zile.

Începutul executării pedepsei condamnatului se consideră din 20.05.2020, iar sfârșitul executării pedepsei – la 23.03.2025.

Prin prezenta cerere solicită condamnatul aplicarea în privința sa Legea nr. 243 din 24.12.2021, în vigoare 31.12.2021, privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

Potrivit prevederilor art. 107 alin. (1) Cod penal, amnistia este actul ce are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei fie reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei.

Conform prevederilor art. 1 alin. (1), (4) din Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenţei Republicii Moldova (1) Prezenta lege se aplică condiţionat şi exclusiv persoanelor bănuite, învinuite şi inculpate, precum şi persoanelor condamnate, care sunt: caracterizate pozitiv pe parcursul executării pedepsei, al perioadei de probaţiune sau al termenului de probă şi sunt evaluate psihologic ca prezentând risc de recidivă mediu sau redus, dacă persoanele respective cad sub incidenţa prevederilor art.2–5, 7, 8. (2) Aplicarea amnistiei faţă de persoanele condamnate se decide de comisiile speciale privind aplicarea amnistiei în privinţa persoanelor condamnate (în continuare – comisii speciale), instituite, în acest sens, în cadrul fiecărei instituţii care pune în executare pedeapsa, din reprezentanţi ai Administraţiei Naţionale a Penitenciarelor, ai Inspectoratului Naţional de Probaţiune, precum şi din experţi psihologi judiciari atestaţi. Comisiile speciale se instituie prin ordinul ministrului justiţiei şi activează în baza unui regulament-cadru aprobat prin ordinul ministrului justiţiei. (3) În temeiul deciziilor comisiei speciale, instituţia care pune în executare pedeapsa iniţiază demersurile către instanţele de judecată competente privind aplicarea prevederilor prezentei legi. (4) Aplicarea amnistiei faţă de persoanele bănuite, învinuite se decide de procuror, la faza de urmărire penală, iar faţă de persoanele inculpate care cad sub incidenţa art.2 alin.(4) – de instanţa de judecată, la faza de judecare a cauzei. (5) Persoana bănuită, învinuită poate înainta personal sau prin intermediul unui avocat un demers către instanţa de judecată privind examinarea posibilităţii aplicării amnistiei doar dacă a fost refuzată de procuror. (6) Persoana condamnată poate înainta personal sau prin intermediul unui avocat un demers către instanţa de judecată privind examinarea posibilităţii aplicării amnistiei doar dacă a fost refuzată de comisia specială.

Respectiv, prevederile Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, se aplică condamnaților care sunt caracterizați pozitiv și prezintă risc de recidivă mediu sau redus.

Conform extrasului din procesul-verbal nr. 5 al Comisiei Speciale a Penitenciarului nr. 18 Brănești din data de 16 martie 2023, Comisia a decis de a refuza în expedierea materialelor în instanța de judecată pentru examinarea posibilității aplicării în privința lui Romașcu Mihai Mihail a Legii nr. 243, cu privire la amnistie, în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, pe motiv că se caracterizează negativ și prezintă risc de recidivă ridicat.

La caz, se constată că conform raportului de evaluare, condamnatul, Romașcu Mihai, din toate cele 7 (șapte) activități planificate de administrația penitenciarului, a realizat 3 (trei), pe parcursul executării pedepsei nu se ocupă cu careva activități educaționale sau creative, în muncă nu este antrenat.

Potrivit fișei de evaluare a riscului de recidivă, întocmită în privința condamnatului, Romașcu Mihai, se atestă că s-au stabilit 6 (șase) factori criminogeni (factori ce favorizează, influențează, stimulează, conduita generală a unei persoane pentru comiterea infracțiunii) și 4 (patru) factori protectiv (factori care determină indicii de diminuare a riscului de recidivă).

Instanța de judecată a reținut că riscul de evaluare se stabilește în conformitate cu pct. 53 a Regulamentului- cadru de activitate a comisiilor speciale privind aplicarea amnistiei în privința persoanelor condamnate, aprobat prin ordinul Ministerului Justiției nr.44/2022, şi acesta este realizată de către psihologul din cadrul instituției penitenciare, în baza Metodologiei privind evaluarea riscului de recidivă, prevăzută la anexa nr.6 a aceeași norme juridice. Conform prevederilor Metodologiei menționate, concluzia evaluării riscului de recidivă este rezultatul unui proces dinamic de colectare şi interpretare a datelor, ce include analiza tuturor factorilor criminogeni şi protectivi identificați. În speță riscul de recidivă "ridicat" este stabilit în cazurile în care factorii criminogeni ce condiționează o recădere infracțională sunt în predominare, prin urmare evaluarea riscului de recidivă este un proces individualizat a factorilor de personalitate şi situaționali considerați, a fi relevanți în apariția comportamentelor riscante şi a interacțiunii dintre aceste factori. Evaluarea are un rol important în înțelegerea factorilor de risc, prin stabilirea trăsăturilor de personalitate semnificative, care predispun persoana infractorului la manifestarea unui comportament riscant pentru săvârșirea infracțiunilor.

Ținând cont de faptul că condamnatul, Romașcu Mihai, nu a fost implicat în activități necesare în scopul reintegrării sociale a condamnaților, nu participă la procesul de instruire și nici nu se implică în activitatea de educație, concluzia comisiei penitenciare referitor la comportamentul negativ a condamnatului, Romașcu Mihai, este una obiectivă, or, la întocmirea raportului de evaluare s-a studiat complet personalitatea condamnatului, a particularităților specifice, convingerilor, viziunilor, intențiilor acestuia pe perioada detenției.

Astfel că, Colegiul penal reține ca fiind legală și întemeiată soluția instanței de fond privind respingerea cererii condamnatului, Romașcu Mihai, cu privire la aplicarea actului de amnistie în temeiul Legii nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenţei Republicii Moldova or, condamnatul, Romașcu Mihai, nu cade sub incidența prevederilor Legii nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenţei Republicii Moldova de vreme ce condițiile pentru aplicarea actului de amnistie sunt expres prevăzute la art. 1 din prezenta lege, și odată ce circumstanțele cauzei contravin normei respective Legea nu poate fi aplicată.

În atare circumstanțe Colegiul penal, relevă că, instanţa de fond a pronunțat o hotărâre legală, întemeiată şi motivată, iar în situația în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care infirmă/afirmă acuzația, permițând părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de apel poate, în principiu, să se mulțumească de a prelua motivele jurisdicției de primă instanță (Hotărârea CtEDO *Garcia Ruis versus Spania*).

Din considerentele menţionate şi având în vedere faptul că, prima instanţă a dat o apreciere corectă probelor administrate şi a adoptat o hotărâre întemeiată, Colegiul penal ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat şi a menţine fără modificări hotărârea contestată.

În conformitate cu prevederile art. 447-449 alin.(1), pct.1), lit.a) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curţii de Apel Chişinău, -

D E C I D E :

Se respinge recursul avocatului, Boris Bulbuc, în interesele condamnatului, Romașcu Mihail, declarat împotriva încheierii judecătoriei Orhei, sediul Central din 20 decembrie 2023, ca fiind nefondat, cu menținerea fără modificări a încheierii contestate.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecător Cecan Silvia

judecător Brînza Liubovi

judecător Palanciuc Ecaterina